

SOTSIAALMINISTEERIUM

Tiiu Aro
Terviseameti peadirektor

Teie:

Meie: .06.2015
nr 5.2-2/2338

Soovitus seoses kolmandate riikide arstide kvalifikatsiooni tunnustamisega

Lugupeetud Tiiu Aro

Käesoleval aastal valmis Sotsiaalministeeriumi siseauditi osakonnal „Välisriigis eriarsti kvalifikatsiooni omandanud arstide kvalifikatsiooni tunnustamine“ auditi nr 7-2014 lõpparuanne, millega seoses soovin muu hulgas tähelepanu juhtida järgmistele punktidele.

Tervishoiuteenuste korraldamise seadus (edaspidi TTKS) § 30 lõige 3 määrab, et Terviseamet (edaspidi TA) võib kvalifikatsiooni vastavuse hindamiseks kolmandas riigis kvalifikatsiooni omandanud arstilt nõuda sobivustesti sooritamist. Lõige 11 kohaselt võib TA otsustada nõuda sobivustesti sooritamist ka kolmandas riigis kvalifikatsiooni omandanud isikult, kelle kvalifikatsioon on EL-s tunnustatud ja kellel on tunnustanud riigis vastaval kutse või erialal kolmeaastane töökogemus. Samuti määrab TTKS § 29 lõige 3, et sobivustestile saab saata ka EL-s kvalifikatsiooni omandanud arsti, kui tal on eriala, mida sotsiaalministri 28.11.2001.a määrusega nr 110 Eestis automaatselt ei tunnustata. Sotsiaalministri 04.01.2002.a määruse nr 6 kohaselt teeb TA välisriigis kvalifikatsiooni omandanud taotleja suhtes otsuse sooritada sobivustest kui:

- 1) Taotleja on välisriigis läbinud õppekava, mis ei vasta „Ülikooliseaduse“ § 29¹ lõige 5 ja „Rakenduskõrgkooli seaduse“ § 15 lõige 6 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud raamnõuetele ja
- 2) Taotlejal puudub töökogemus, mida nõutakse Eestis arsti, eriarsti või hambaarstina töötamiseks.

TTKS-i täiendavad ministri määrused on sõnastatud selliselt, et välisarsti registrisse kandmise eelduseks on kahe võrdse tingimuse – haridus + töökogemus – samaaegne täitmine. Samuti on samaaegne kahele tingimusele mittevastamine eelduseks, et taotleja saadetakse sobivustestile. Oluline on märkida, et sobivustesti saab kehtiva määruse sõnastuse kohaselt rakendada kui taotleja arsti põhiõpe ei vasta kehtestatud nõuetele ning tal puudub nõutav töökogemus. Kehtivad õigusaktid ei reguleeri olukorda, kui taotlejal on täidetud/täitmata kahest tingimusest ainult üks või kui on täitmata eriarsti õppe nõue.

Seoses eelnevaga on auditis esitatud järgmine tähelepanek: TTKS, seda täiendavad määrused ega TA teenusstandard ei anna TA-le selgeid juhiseid, kuidas välisarstide kvalifikatsiooni hinnata. Sealhulgas olukorras, kus registreerimist taotleb isik, kellel on täitmata registreerimise eeltingimusest ainult üks. Kehtestamata on selged tegevusjuhised olukorraks, kus registreerimist taotleva isiku haridus ei vasta Eestis kehtivatele nõuetele, kuid tema erialane töökogemus on olnud piisavalt pikk.

Auditis on antud soovitus Terviseametile kaaluda võimalust, et kvalifikatsiooni hindamisse kaasataks lisaks TA töötajatele ka erialaseltside esindajaid. Spetsialistide kaasamine registreerimist taotlevate arstide kvalifikatsiooni hindamisse suurendaks registreerimisprotsessi läbipaistvust ja objektiivsust ning aitaks välistada võimaluse, et registrisse kantakse mittepiisava erialase pädevusega arste.

Seoses Terviseameti tegevusega välisarstide kvalifikatsiooni tunnustamisel on auditis avaldatud tähelepanek, et TA on tuginenud Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse (edaspidi VKTS) § 13 lõikele 2 (kompenseerides kolmandate riikide arstide mittenõuetekohast eriarstiõpet piisavalt pika töökogemusega), kuid on jätnud arvestamata asjaolu, et isikute ring, kellele VKTS kohaldub, on piiratud. Kolmandate riikide arstide kutsekvalifikatsiooni tunnustamist reguleerib TTKS § 30. TTKS-i kui eriseadust rakendatakse osas, mis erineb üldseadusest VKTS. TTKS kohaselt on oluline vaid kvalifikatsiooni omandamise koht ning selle alusel registreeritakse isikuid, kes on omandanud arsti kvalifikatsiooni teatud riikides. VKTS-i kui üldseadust rakendatakse isiku (kes on väljaspool Eestit omandanud kutsekvalifikatsiooni) kodakondsuse või elamisloa tõttu, ning oluline ei ole kutsekvalifikatsiooni omandamise koht, vaid isiku õiguslik seisund riigi suhtes. Eelviidatud teema püstitusega seoses on auditis soovitatud Terviseametil muu hulgas tagada kehtivate õigusaktide täitmine.

Lähtudes eeltoodust ja auditist üldiselt soovitan Terviseametil kuni õigusruumi korrastamiseni ja õigusselguse saavutamiseni arvestada oma tööprotsesside täitmisel eelviidatud auditis antud ettepanekuid ja soovitusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Rannar Vassiljev
Tervise- ja tööminister

Liina Männiste 626 9106
liina.manniste@sm.ee